

Innspill fra NHO til den kommende revisjonen av kvotehandelsdirektivet

Næringslivets hovedorganisasjon viser til dagens innspills-møte om EUs klimakvotesystem for bedrifter for perioden etter 2030, og oversender våre kulepunkt fra møtet som avtalt. Punktene merket med pil ble ikke utalt pga tidspress men alle er basis for NHOs svar til Europakommisjonens høring med frist 8. juli

- NHO har vært forkjemper for kvotehandel siden Rio i 1992 og for klimadugnaden med EU. EU-ETS har vist seg et godt virkemiddel for å redusere klimagassutslippene i industrien kostnadseffektivt over tid, men spørsmålet er om kvotemengden nå synker raskere enn omstillingsevnen.
- Med Fit for 55 ble den årlige reduksjonsfaktoren økt slik at antall utslippsretter når null 19 år tidligere, i 2039, om vi holder kvotereserven i MSR - stabilitetsreserven - utenfor.
- NHO registrerer at målet om 55% kutt synes å kunne nås i 2030, takket være utfasing av kull, men understreker at det også skyldes lavere industriaktivitet.
- NHO er bekymret for at kvotene fases ut for raskt, og ønsker en ETS-revisjon som reflekterer industriens omstillingstakt.
- NHO mener en ikke kan forvente omstilling bare i takt med høyere karbonpris. Bedriftene har lenge visst det vil skje, likevel lar omstillingen vente på seg.
- NHO mener det først og fremst skyldes for høy pris og/eller tilgjengelighet til alternativ energi, men også manglende teknologiske løsninger.
- Norske og Europeiske bedrifter som konkurrerer i globale markeder, kan ikke skyve karbonkost over på kunden. Hvis energi med lavere utslipp ikke er tilgjengelig, for dyr eller teknologisk umulig, er bedriftene avhengig av forutsigbare rammevilkår for endringer som gjør omstillingen lønnsom.
- Mangel på tillatelser, infrastruktur og produksjon av lavutslippsenergi er stor i hele Europa, inkludert Norge, og i utakt med klimaambisjonene.
- Støtte til utvikling av ny teknologi står ikke i forhold til det bedriftene betaler for utslipp rettene, 14 land betaler CO2-kompensasjon, men alle burde. CO2 kompensasjonsordningen må fortsette å reflektere elektrifiseringsraten og fossil marginalprising.

- Det er stort behov for modernisering og lav-karbon løsninger. Elektrifiseringen av europeisk industri går tregt i motsetning til i Kina. Der kommer den dessuten på toppen av det fossile – ikke i stedet for. Inntekter fra salg av kvoter i klimakvotesystemet skulle bli resirkulert til tiltak i industrien, men det har skjedd i varierende grad.
- Green Industrial Deal skal gi konkurransekraft ved raskere omstilling. Industrial Decarbonisation Act blir avgjørende. Norge må delta og ha tilgang til Industrial Decarbonisation Bank.
- CBAM er tenkt på å gi likere konkurranseforhold slik at en ikke trenger virkemidler mot karbonlekkasje som frikvoter. Det gjenstår å se om CBAM virker. Hvis ikke så må dagens virkemidler beholdes. Det må ikke bli slik at vi når klimamålene ved avindustrialisering. Vi burde forøvrig lage statistikk for CO2 innhold i importen.
- NHO er positiv til EUs varslede utvidelse av klimakvotesystemet til å omfatte avfallsforbrenning. Svenske forbrenningsanlegg er allerede inne og det vil gi likere konkurransevilkår enn i dag.
- Hverken energi eller handel er omtalt i Europakommisjonens detaljerte spørreskjema om kvotehandelen, men må bli en viktig del av diskusjonen.
- Skal EU-ETS spille en rolle også i 2050, eller er det ETS end-game når likviditeten tar slutt? Det vil antakelig skje lenge før 2039. Kompliserte spørsmål som krever svar i god tid før likviditeten tar slutt, hvis investeringsbeslutninger skal tas.
- NHO mener EU-ETS bør fortsette og at likviditeten da må holdes oppe. Net-zero trenger en mekanisme som balanserer opptak og utslipp. CDR og negative utslipp. CO2 fjerning bør inkluderes i ETS, også som virkemiddel for CCS. Internasjonal kvotehandel ved artikkel 6 må også vurderes som sikkerhetsventil. Hvorvidt ETS2 bør fusjoneres med ETS1 er også et spørsmål om likviditet og sektorenes betalingsevne og ikke minst tidspunkt. En annen viktig faktor er MSR. Skal reserven slettes eller benyttes for å sikre likviditet i markedet?
- Når alt henger sammen med alt og raskere, er det viktig at Norge tar andre nødvendige direktiver for felles gjennomføring som styringsforordningen og infrastrukturforordningen, og målene i NZIA og CRMA. Da kan Norske aktører få være med i både planlegging og bygging av både Nordsjønett, CO2 transport og lager. Behovet for CCS vil bli stort om industrien blir i Europa.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon